

OTÁZKY SOUČINNOSTI TERITORIÁLNÍHO ŠTÁBU OKRUHU

Ke splnění úkolů v podmínkách vedení ozbrojeného zápasu je nezbytné, abychom sladili veškerou činnost mezi silami a prostředky, které se jí zúčastňují.

Součinnost zpravidla organizujeme podle úkolů, směrů, objektů, způsobů činnosti a na celou dobu jejich společné činnosti. V souvislosti s tím zvláštní úlohu má organizace součinnosti mezi teritoriálními orgány velení a polními vojsky, při které vycházíme z:

- úkolů teritoria,
- úkolů polních vojsk,
- možností teritoriálních štábů a vojsk,
- vývoje situace a možností jejího variantního řešení,
- prostředků k zabezpečení spolehlivého spojení,
- možností vzájemné informovanosti.

K zabezpečení součinnosti je nutné umět se rychle orientovat v situaci, zabezpečit reálnost přijímaných opatření a včasnost jejich plnění, respektovat při plnění vlastních úkolů i úkoly štábů nebo vojsk, která se na plnění úkolů podílejí anebo plnění jejich úkolů bude přijatým opatřením ovlivněno, zabezpečit nepřetržitost velení podřízeným a neselhávající součinnostní spojení.

Zásady organizace součinnosti teritoriálních orgánů s polními vojsky v době jejich zmobilizování

Mobilizaci vojsk na teritoriu pokládáme za jednu z nejzávažnějších a nejdůležitějších činností teritoria. Zabezpečení úspěšného průběhu mobilizace vyžaduje soustředit činnost a úsilí teritoriálních štábů, štábů svazků, útvarů a zařízení, ale i nevojenských územních orgánů a organizací k této činnosti.

Do popředí přitom vystupuje součinnost mezi teritoriálními štáby a vojsky,

kteřá jsou za mobilizace doplňována nebo nově rozvíňována. Mezi nimi organi-
zujeme součinnost především v oblastech:

- mobilizačního doplnění,
- technického zabezpečení,
- týlového zabezpečení,
- zabezpečení bojové činnosti.

Při součinnosti v mobilizačním doplnění je mimořádně důležité zabezpečit stálý přehled o počtech povolaných záloh a dodání motorových vozidel z ná-
rodního hospodářství a udržování nepřetržitého kontaktu a informovanosti útva-
rů s doplňujícími místními vojenskými správami tak, abychom v případě naru-
šení plánovaného úkolu mohli přijmout účinná a reálná opatření. Proto je nutné
při vzájemné součinnosti:

- zabezpečit včasné rozvínutí orgánů a spojovacích prostředků k předávání
hlášení o průběhu mobilizace;
- zajistit pravidelnou vzájemnou informovanost;
- dodat zálohy za ty, které nenastoupily;
- přesně sledovat skutečný stav zmobilizování s důrazem na rozhodující
čísla vojenských odborností;
- řešit vznikající nedostatky přednostně u důstojníků, řidičů bojové techniky
a obsluh a osádek speciální techniky;
- vytvářet podmínky úhrady záloh za místní vojenské správy, které z ja-
kýchkoliv příčin nemohou plnit plánované úkoly dodání mobilizačních záloh a
motorových vozidel z národního hospodářství.

Při technickém zabezpečení mobilizace bude předmětem součinnosti mezi
doplňujícími vojenskými správami a útvary dodání předepsaného množství tech-
niky a mechanizačních prostředků s důrazem na speciální techniku a prostřed-
ky, které nelze uhradit vzhledem k funkčním vlastnostem jinými typy a kvalitě
doplňované techniky z národního hospodářství. Přitom je třeba věnovat pozor-
nost technickému stavu, průběhu km a motohodin a správné funkční činnosti.
Velmi důležitou otázkou je přizpůsobení techniky pro její použití v boji. V této
oblasti sehrává důležitou úlohu organizace součinnosti i k nomenklaturnímu
zabezpečení příslušné techniky a výzbroje náhradními díly a opravárenskými
prostředky.

Ve výzbrojním zabezpečení si vyžaduje zvláštní pozornosti doplnění polních
vojsk speciální výzbrojí a včasné vyvezení munice všeho druhu ze stálých zaří-
zení do stanovených prostorů a její rozdělení až do jednotek a jednotlivců,
včetně vytvoření předepsaných zásob na jednotlivých stupních.

Otázky součinnosti zaměříme na včasnost nakládání a vyvážení zásob munice
z posádkových muničních skladů, řešení náhrady pro případy zničení zásob mu-
nice, využití výzbroje zásob munice ponechaných v posádkách po odchodu vojsk,
zásobování výzbrojí a municí útvarů, jednotek, ústavů a zařízení, které zůstávají
na teritoriu.

Široký okruh problémů a otázek vyžadujících součinnost souvisí s materiál-
ním zabezpečením mobilizace. Víme, že dosažení bojeschopnosti vojsk výrazně
ovlivňuje kvalita všech druhů materiálního zabezpečení. Pozornost si zasluhuje
především zásobování pohonnými hmotami a mazadly, proviantní a zdravotnické
zabezpečení. Otázky součinnosti v těchto oblastech zaměříme k:

- včasnosti nakládání a vývozu materiálů ze skladů a posádek;
- dodání náhrad ze zásoby materiálu svazkům, útvarům, ústavům a zaříze-
ním, které byly nepřátelskou činností zničeny;

- způsobu odběru zásob materiálu všeho druhu;
- dodržení časového harmonogramu převzetí a vývozu vyčleněných zásob;
- využití materiálních zásob ponechaných v posádkách po odchodu vojsk;
- organizaci oprav poškozeného materiálu.

V celkovém zabezpečení velmi závažná úloha patří dopravnímu zabezpečení. K tomu je třeba organizovat úzkou součinnost a vzájemnou informovanost velitelů svazků, útvarů a zařízení s náčelníky oddělení vojenské dopravy týlu okruhu, náčelníky krajských správ vojenské dopravy a veliteli silničních pořádkových praporů. Všichni pak musí udržovat úzkou součinnost a spolupráci s orgány ministerstva vnitra, které řeší otázky silniční dopravy.

Pro zabezpečení železničních přeprav udržujeme součinnost s příslušnou správou dráhy, vojenskými správci železničních stanic a náčelníky železničních stanic v zájmových prostorech.

Při součinnostních dohovorech musí velitelé vojsk a náčelníci dopravních orgánů vyřešit:

- zabezpečení obsluhy určené automobilní sítě teritoriální pořádkovou službou, její zesílení vojskovou pořádkovou službou v zájmových prostorech, pásmech a osách i způsob řízení přesunů a vzájemnou informovanost;
- využití teritoriální pořádkové služby k předávání úkolů vojskům na přesunu;
- dodání vagonů pro plánované železniční přepravy, řízení nakládání a převozu;
- sledování dodržování harmonogramů přesunů po vlastní ose a železničních převozu;
- způsoby překonávání nesjízdných úseků komunikací a překonání vodních toků při zničení mostů.

Součinnost k zabezpečení bojové činnosti, zejména pro období od vyhlášení mobilizace po zařazení dostatečného množství záloh k jednotkám, budou vojska nucena využívat pomoci teritoriálních štábů, jejich prostředků a zařízení v první řadě k zabezpečení protivzdušné obrany a ochrany proti zbráním hromadného ničení. Cílem součinnosti v této oblasti je vytvořit podmínky pro včasné a organizované dosažení bojové pohotovosti vojsk, zachování jejich bojeschopnosti a ochranu zmobilizovaných vojsk v prostorech zmobilizování, soustředění a odpočinku. Vzájemnou součinností musí zabezpečit:

- vytvoření podmínek pro urychlené zmobilizování a schopnost aktivního působení protiletadlovými jednotkami a útvary;
- ochranu prostorů zaujímaných vojsky prostředky PVOS a okruhu;
- uvědomování vojsk o leteckém a radiačním poplachu, ničení nepřítelů sladěnou činností vyčleněných sil PVOS, okruhu a jednotek a útvarů PVO zmobilizovaných vojsk, jakož i palbou vyčleněných jednotek;
- využití ochranných vlastností terénu, přírodních i vybudovaných úkrytů v prostorech činnosti vojsk k ukrytí živé síly s důrazem na štáby svazků a útvarů a speciální jednotky a útvary;
- stanovení a dodržování režimových opatření v zamořených prostorech.

Vzhledem ke krátkým dobám mobilizační pohotovosti bude záviset kvalita všech součinnostních úkolů mezi teritoriálními štáby a vojsky v tomto období na tom, jak promyšleně, pečlivě a zodpovědně budou otázky připraveny předem při zpracování, procvičování a upřesňování mobilizačních úkolů. Při praktickém uskutečňování těchto opatření půjde jen o řešení úkolů, které v dů-

sledku změny předpokládané situace nebylo možné předvídat, nebo narušují původně plánovaná opatření. Právě vzhledem ke krátkým lhůtám a velkému rozsahu úkolů, které v sobě zmobilizování vojsk zahrnuje, jsou otázky vzájemné součinnosti za této situace mimořádně důležité.

Součinnost teritoriálních štábů s vojsky při jejich přesunech a pobytu na teritoriu

Při přesunech vojsk klademe důraz na organizovanost a rychlost přesunů a včasné dosažení určených prostorů. V průběhu přesunů po zahájení války budou vojska na osách přesunu, v prostorech zastávek, odpočinků a soustředění cílem úderů letectva a úderů zbraní hromadného ničení. Narušovat přesuny budou nejen úderý přímo na vojska, ale i ničení komunikací, přeprav, horských přechodů apod.

Organizované řízení přesunů za jakékoliv situace vyžaduje od teritoriálních štábů a vojsk realizovat řadu úkolů a opatření a vzájemně je sladit.

Při řízení silničních přesunů bude třeba:

- upřesnit pohyb na nejvíce frekventovaných, nejobtížnějších a nepřehledných úsecích silnic;
- vyřešit způsob zprostředkování velení vojskům za přesunu a realizaci operativních změn;
- dohodovat informovanost jednotlivých proudů na osách o sjízdnosti a popř. stupni zamoření silnic;
- stanovit způsob nepřetržité součinnosti s orgány teritoriální hlášené sítě a organizacemi, které zabezpečují údržbu a obnovu silnic;
- dohodovat možnosti využití etapní služby vojsky.

Při zabezpečení a řízení vojenských železničních přeprav bude třeba:

- dohodovat s vojenskými správci železničních stanic způsob nakládání a vykládání;
- určit a přesně stanovit způsob kontroly průběhu přeprav dispečerským aparátem a výjezdy příslušníků vojenské dopravy na velké dopravní uzly;
- stanovit způsob a časový průběh informací velitelů útvarů a svazků o situaci v železničních přepravách;
- využít spojení orgánů vojenské dopravy pro velení vojskům.

Zajišťování přesunů a přeprav je jedním z nejdůležitějších úkolů jak pro velitele přesunujících se vojsk, tak i pro teritoriální štáby. Vzhledem k tomu, že úkoly přesunů a přeprav jsou zabezpečovány na teritoriu v návaznosti na celou řadu opatření v národním hospodářství, vyžaduje jejich úspěšná realizace vysokou organizovanost a kázeň přesunujících se vojsk a přesné dodržování stanovených časových norem.

Úspěšné splnění úkolů při přesunech vyžaduje osobní styk a proto bude výhodné k jednotlivým útvarům a svazkům vysílat představitele příslušných teritoriálních štábů a orgánů, které budou na místě součinnost řešit a zabezpečovat.

Součinnost po hromadných jaderných úderech nepřítele

Jednou z rozhodujících činností pro zachování a obnovu bojeschopnosti vojsk je součinnost teritoriálních štábů a vojsk k odstraňování následků jaderných úderů nepřítele. Tuto zaměříme na varování a uvědomování vojsk, rychlé

vyhodnocení situace, vyvedení vojsk z pod účinků pozemních jaderných úderů, vyhodnocení ztrát, rychlé doplnění vojsk a obnovu velení a bojeschopnosti.

Varování a uvědomování organizujeme tak, abychom mohli okamžitě a zejména včas přijmout a realizovat potřebná ochranná opatření. Spočívá ve vyhledávání příslušných signálů. Cílem součinnosti je zabezpečit jejich včasné předání vojskům.

Velmi důležitou otázkou součinnosti v období použití zbraní hromadného ničení nepřítelem je vzájemná výměna informací o parametrech úderů, chemickém a biologickém napadení. Pro činnost vojsk jsou nezbytné informace o skutečné radiační, chemické a biologické situaci.

Součinnost bude nutné uskutečňovat na stupních okres—útvár, kraj—svazek a okruh—svazy a zařízení.

Při opatřeních, která zabezpečují přímou ochranu vojsk proti účinkům zbraní hromadného ničení, velmi důležitá úloha přísluší odstraňování jejich následků. Veškerá opatření v této oblasti musíme zaměřit k poskytnutí všestranné pomoci napadeným vojskům. V průběhu odstraňování následků věnujeme pozornost kromě poskytnutí pomoci zasaženým osobám i uchování materiálních hodnot a opravám málo poškozené techniky a opatřením, která jsou spojena s druhotnými účinky (požáry, zátopové vlny apod.). Z těchto hledisek organizujeme součinnost s důrazem na:

- snížení účinků jaderného napadení co do počtu ztrát na živé síle, technice, materiálu a důležitých objektech;
- poskytnutí pomoci zasaženým osobám, uvolnění poškozené techniky a materiálu;
- obnovení činnosti důležitých objektů a zařízení pro činnost vojsk a zabezpečení jejich potřeb;
- obnovení spojení a velení vojskům v prostorech zasažení.

Součinnost při odstraňování následků napadení zbraněmi hromadného ničení zaměříme na:

- průzkum ohnisek napadení silami a prostředky teritoriálních orgánů;
- způsoby a zabezpečení přístupu do napadených prostorů záchranným skupinám nebo odřadům;
- vyprošťování a odsuny zasažených osob;
- lokalizaci požárů;
- soustřeďování, identifikaci a pohřbívání mrtvých osob;
- vyprošťování, odsuny, opravy a úpravy techniky k bojovému použití;
- asanace — demolice silně rozrušených objektů znemožňujících činnost vojsk;
- odmoření a dezaktivace objektů nutných pro činnost vojsk;
- odmoření a dezaktivace techniky;
- opravy a zpevnění slabě poškozených objektů nezbytných k zabezpečení přesunů vojsk;
- zabezpečení životních podmínek v zájmových prostorech vojsk.

Součinnostní úkoly k odstraňování následků napadení je vhodné plnit ve dvou etapách. Obsahem první etapy bude průzkum, vyproštění, odsun zasažených a poskytnutí první pomoci. Ve druhé etapě budeme realizovat postupně opatření, která umožní vojskům obnovit bojeschopnost a plnění bojových úkolů.

Časově můžeme rovněž rozdělit součinnostní úkoly, a to na

1. Úkoly a opatření, která musíme uskutečnit okamžitě po napadení jadernými zbraněmi nepřítele a povedou k realizaci rychlé pomoci.

2. Úkoly a opatření, která plníme postupně podle sil a prostředků, časových možností jejich použití a povedou k další použitelnosti vojsk.

Po zjištění situace vojsk po napadení ZHN je nutné organizovat součinnost k úhradě jejich ztrát na živé síle, bojové technice a materiálu.

Pozemní jaderné úderý nepřítele vytvoří na teritoriu rozsáhlá pásma a prostory silného radioaktivního zamoření. Snížení jejich vlivu na vojska a jejich činnost vyžaduje v rámci vzájemné součinnosti realizovat zejména tato opatření:

- zabezpečit a připravit dostatečné množství objektů k ukrytí živé síly;
- vyřešit režim života vojsk v prostorech radioaktivního zamoření a ochrany osob v zamořených prostorech;
- vyčlenit a připravit síly a prostředky k odstraňování radioaktivního zamoření v prostorech nutných k pobytu a činnosti vojsk;
- zabezpečit systém varování a uvědomování vojsk o prostorech ohrožených radioaktivním spadem;
- zabezpečit vyvedení jednotek, útvarů a zařízení mimo prostory nebezpečného zamoření;
- organizovat přesuny přes rozsáhlá pásma zamoření tak, aby vojska obdržela nejnižší možné dávky ozáření.

Všechna opatření k odstranění následků hromadných jaderných úderů nepřítele budeme sladovat mezi vojsky a teritoriálními štáby s cílem zabezpečit organizační a materiální podmínky k tomu, aby po přijetí a realizaci nezbytných opatření byly svazky a útvary schopny plnit úkoly na bojišti.

Závěrem chci uvést, že vzájemnou součinnost teritoriálních štábů s polními vojsky budeme organizovat ještě v celé řadě dalších oblastí činnosti. V každém případě však vycházíme z úkolů, které řešíme. Přitom sledujeme všestranné sladění činnosti a vyloučení neorganizovanosti. Podstatou vzájemné součinnosti bude vždy zásada soustředit a vyvinout úsilí teritoriálních orgánů ve prospěch splnění úkolů polními vojsky.